

Liite 2: Verotuksen ja lainsäädännön muutosten vaikutusten arviointi

Verotus

Biokaasusta tuli veronalainen polttoaine vuoden 2022 alusta lähtien.

Biokaasun käyttöä koskeva verosäätely on laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996, sähköverolaki). Biokaasun käytöstä ja kulutukseen luovutuksesta on lain 20 a-b §:n mukaan suoritettava valmisveroa ja huoltovarmuusmaksu. Poikkeuksena tästä on valmisteverolain (1260/1996) 3-luvun mukainen veroton käyttö sekä sähköverolain 21 §:n mukainen käyttö:

- 1) maa- ja biokaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;*
- 2) maa- ja biokaasu, joka käytetään energialähteenä öljynjalostusprosessissa;*
- 3) maa- ja biokaasu, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylös ajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 1 §:n 3 momentissa sekä 2 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua sähköntuotantoa;*
- 4) maa- ja biokaasu, joka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella;*
- 5) edellä 2 §:n 14 b kohdassa tarkoitettu kestävä biokaasu, joka käytetään lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa;*
- 6) biokaasu, jonka biokaasun pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan jakeluverkkoon, biokaasun tuottajalle taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon;*
- 7) biokaasu, jonka biokaasun tuottaja tai pientuottaja siirtää maakaasun siirtoverkkoon, verottomaan jakeluverkkoon taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon.*

PIENTUOTANTO

Biokaasun pientuottaja on tuottaja tuottaa alle 1GWh vuodessa (sähköverolain 2 §:n 18 d-kohta).

Pientuottajan itse käyttämä biokaasu on verotonta.

KESTÄVYYSKRITEERIT TÄYTTÄVÄ BIOKAASU

Kestävyysskriteerit täyttävä biokaasu on verotonta. Kestävyysskriteerit jaetaan R- ja T-luokkien biopolttoaineisiin. R- luokan biopolttoaineen kestävyyskriteerit määritellään laissa biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (393/2013, biopolttoainelaki). Kaikista biomassoista tehtyä biokaasua koskee lain 6 §:n velvoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä:

- Polttoaineen, liikennebiokaasun ja bionesteen elinkaaren kasvihuonekaasupäästöjen määrän on oltava 65 % alemmat kuin vastaavan fossiilisen polttoaineen.
- Sähkön, lämpöenergian ja jäähdytysenergian osalta kasvihuonekaasupäästöjen on oltava 70 % alemmat vuoteen 2025 asti ja tämän jälkeen 80 % alemmat. Nämä lasketaan laitoksen aloittamispäivästä.

Jätteistä tehdyn biokaasun ei katsota aiheuttavan kasvihuonekaasupäästöjä ennen keräämistä. Jätteiden, pois lukien maatalouden, vesiviljelyn, kalastuksen ja metsätalouden jätteiden ja tähteiden ei tule täyttää muita kestävyyskriteereitä.

Liite 2: Verotuksen ja lainsäädännön muutosten vaikutusten arviointi

Jos biomassasta tuotetaan sähköä, tulee sähkölaitoksen biopolttoainelain 6 a §:n mukaan täyttää 25.12.2021 aloittavissa tai muunnetuissa laitoksissa yksi seuraavista vaatimuksista (50-100MW):

- 1) tuotannossa sovelletaan tehokkaan yhteistuotannon teknologiaa;
- 2) tuotannossa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta suuria polttolaitoksia varten annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2017/1442 määriteltyjä parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan liittyviä energiatehokkuustasoja; tai
- 3) tuotannossa sovelletaan biomassan hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia.

Yli 100MW laitoksissa tulee täytyä yksi seuraavista:

- 1) tuotannossa sovelletaan tehokkaan yhteistuotannon teknologiaa;
- 2) tuotannossa saavutetaan vähintään 36 prosentin sähköntuotannon nettohyötysuhde; tai
- 3) tuotannossa sovelletaan biomassan hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia.

Tämän lisäksi maatalouden ja metsätalouden biomassoille on erillisiä kriteereitä lain 7-10 a §:ssä.

Vero on vielä alempi T-luokan biopolttoaineille. Näitä ovat R-luokan biopolttoaineet, jotta on tehty jätteistä, tähteistä, syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta.

VEROKANNAT

Edellä mainittujen luokkien verokannat ovat seuraavat:

Tuote	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Biokaasu, euroa/MWh	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu R, euroa/MWh	10,33	6,47	0,084	16,884
Biokaasu T, euroa/MWh	10,33	0,00	0,084	10,414

Biokaasun käyttö yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa on oman, lain verotaulukon 3 mukaan (sähköverolaki 4 §):

Tuote	Energiavero	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Biokaasu, euroa/MWh	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Biokaasu R, euroa/MWh	0,00	2,70	6,47	0,084	9,254
Biokaasu T, euroa/MWh	0,00	2,70	0,00	0,084	2,784

Jakeluvolvoite

Jakeluvolvoitetta koskeva sääntely on laissa uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007, jakeluvolvoitelaki). Lain 2 §:n mukaan biokaasulla tarkoitetaan kaikkia biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita. Jakeluvolvoitelain 5 §:n mukaan polttoainejakelijoiden on sekoitettava uusiutuvia polttoaineita polttoaineisiin niin, että uusiutuvan polttoaineen osuus jakelijan kaikista polttoaineista on seuraava:

- 1) 20,0 prosenttia vuonna 2020;
- 2) 18,0 prosenttia vuonna 2021;
- 3) 12,0 prosenttia vuonna 2022;
- 4) 21,0 prosenttia vuonna 2023;
- 5) 22,5 prosenttia vuonna 2024;
- 6) 24,0 prosenttia vuonna 2025;
- 7) 25,5 prosenttia vuonna 2026;
- 8) 27,0 prosenttia vuonna 2027;
- 9) 28,5 prosenttia vuonna 2028;
- 10) 30,0 prosenttia vuonna 2029 ja sen jälkeen.

Jakeluvolvoitteeseen lasketaan vain kestävyyskriteerit täyttävä biokaasu. Kestävyyskriteerit olen kuvannut ylempänä. Tämän lisäksi liitteen A mukaisista raaka-aineista valmistettua biokaasua tulee olla:

- 1) 0,2 prosenttiyksikköä vuosina 2022–2024;
- 2) 1,0 prosenttiyksikköä vuosina 2025–2029;
- 3) 3,5 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Liitteessä A mainitaan seuraavat biopolttaineet:

- a) levät, jos ne on tuotettu maalla lammikoissa tai valoreaktoreissa;
- b) sekalaisen yhdyskuntajätteen biomassaosuus, ei kuitenkaan lajiteltu kotitalousjäte, johon sovelletaan yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevia velvoitteita;
- c) kotitalouksista peräisin oleva biojäte ja vastaava jäte, jota koskee jätelain 6 §:n 1 momentin 10 a kohdassa tarkoitettu erilliskeräys;
- d) teollisuusjätteen biomassaosuus, joka ei sovellu käytettäväksi elintarvike- tai rehuketjussa, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat peräisin vähittäis- ja tukkukaupasta sekä elintarvike- ja rehuteollisuudesta ja kalastus- ja vesiviljelyalalta, lukuun ottamatta B osassa mainittuja raaka-aineita;
- e) olki;
- f) eläinten lanta ja jätevesiliete;
- g) palmuöljypuristamoiden jäteliete ja tyhjät palmuhedelmätterut;
- h) mäntypiki;

Liite 2: Verotuksen ja lainsäädännön muutosten vaikutusten arviointi

i) raaka glyseroli;

j) sokeriruokojäte;

k) rypäleiden puristejäännökset ja viinisakka;

l) pähkinäkuoret;

m) kuoret;

n) tähkät, joista on poistettu maissinjyvät;

o) metsätalouden ja siihen perustuvan teollisuuden jätteistä ja tähteistä saatava biomassaosuus, kuten puunkuori, oksat, esikaupalliset harvennukset, lehdet, neulaset, latvukset, sahanpuru, kutterilastut, mustalipeä, ruskealipeä, kuituliete, ligniini ja mäntyöljy;

p) muiden kuin ruokakasvien selluloosa eli pääasiassa sellainen selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuvaa raaka-aine, jonka ligniinipitoisuus on alhaisempi kuin lignoselluloosassa, mukaan lukien ravinto- ja rehukasvien tähteet, tärkkelyspitoisuudeltaan alhaiset heinämäiset energiakasvit, teollisuustähteet ja biojätteestä peräisin oleva raaka-aine;

q) muu lignoselluloosa eli ligniinistä, selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuva raaka-aine, kuten metsistä, puumaisista energiakasveista sekä puunjalostusteollisuuden tähteistä ja jätteistä saatava biomassa, lukuun ottamatta sahatukkeja ja vaneritukkeja.

Niin sanottua jakeluelvoitteen tikettikauppaa koskee jakeluelvoitelain 6 §. Tämän mukaan jakelijat voivat siirtää keskinäisillä sopimuksillaan toisten jakelijoiden täytettäväksi. Tämä tarkoittaa, että jakeluelvoitteen ylittävää osaa, esimerkiksi biokaasun tuotannosta, voidaan myydä toisille jakelijoille heidän veloitteensa täyttämiseksi. Jakeluelvoitteen alittaminen maksaa 0,04e/MJ, eli 144 euroa megawattituntia kohden.

Tulevat muutokset

Tulevia muutoksia ei ole tiedossa. Energiaverotus otettiin käyttöön samalla, kun jakeluelvoite otettiin käyttöön. Tämän muutoksen vaikutuksia seurataan ja lainsäädäntöä muutetaan, kun sääntelyn veloitteet tarkentuvat.